

DET KONGELIGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/203-14

20. januar 2023

Statsbudsjettet 2023 - tildelingsbrev til Språkrådet

Innhold

Statsbudsjettet 2023 - tildelingsbrev til Språkrådet.....	1
1. Innledning.....	2
2. Mål for 2023.....	2
2.1. Overordnede mål for kultur- og likestillingspolitikken.....	2
2.2. Mål og prioriterte tiltak for Språkrådet.....	3
2.3. Viktige prioriteringer for 2023.....	3
3. Styring og kontroll i virksomheten.....	3
3.1. Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2023.....	3
3.2. Andre krav.....	4
4. Rapportering.....	5
4.1. Regnskapsrapport per 31. august 2023.....	5
4.2. Årsrapport for 2023.....	5
5. Budsjettildeling og fullmakter.....	6
5.1. Utgifter.....	6
5.2. Inntekter.....	7
5.3. Budsjettfullmakter.....	7
6. Budsjettsøknaden for 2025.....	8

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Grubbegata 1
www.kud.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 866

Avdeling
Kulturvernavdelinga

Saksbehandler
Elisabeth Stavem
22 24 78 85

Vedlegg 1: Styringskalender 2023

Vedlegg 2: Krav til årsrapport for 2023

Vedlegg 3: Målstruktur for 2023

Vedlegg 4: Tilskuddsforvaltning, kap. 326 post 73

Vedlegg 5: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd i 2023

Vedlegg 6: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-, investerings- eller engangstilskudd i 2023

1. Innledning

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Kultur- og likestillingsdepartementets styringssignaler for Språkrådet i 2023. Prop. 1 S (2022–2023) for Kultur- og likestillingsdepartementet ble behandlet av Stortinget 16. desember 2022 på grunnlag av Innst. 14 S (2022–2023).

Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen framgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig. Språkrådet skal følge målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. Mål for 2023

2.1. Overordnede mål for kultur- og likestillingspolitikken

Departementet har i Prop. 1 S (2022-2023) gjort rede for de overordnede målene for kultur- og likestillingspolitikken, samt utfordringer og satsingsområder for 2023, se spesielt kap. 1 og programkategoriomtale 08.20 *Kulturformål* og kap. 326 i del II. Vi ber Språkrådet om å sette seg inn i de overordnede kulturpolitiske målene og se sin virksomhet i sammenheng med disse.

Regjeringen vil sikre at norsk fremdeles skal være et vitalt, fullverdig og samfunnsbærende språk i landet vårt. Nynorsk og bokmål skal være likestilte språk, og som det minst brukte skriftspråket skal nynorsk fremmes og sikres gode vilkår. Alle språk er bærere og formidlere av identitet, innhold og kultur. Spesielt for små språksamfunn er dette sentrale perspektiv. Regjeringen vil derfor sikre arbeidet med å styrke bokmål, nynorsk, de samiske språkene, de nasjonale minoritetsspråkene og norsk tegnspråk i tråd med språkloven.

2.2. Mål og prioriterte tiltak for Språkrådet

Hovedmålet for Språkrådet i 2023 er å fremme norsk språks status og bruk på utsatte samfunnsområder gjennom målrettede aktiviteter.

Språkrådets bevilgning er økt med 1 mill. kroner til oppfølging av språkloven.

Arbeidet med grunnlagsressurser til utvikling av språkteknologi på bokmål, nynorsk og norske målføre fortsetter i 2023. Nasjonalbiblioteket skal følge opp satsingen i samarbeid med Språkrådet.

På grunnlag av de overordnede målene har departementet fastsatt delmål og styringsparametere for Språkrådet i 2023, jf. vedlegg 3. Språkrådets innsats under de fire delmålene og de tilhørende styringsparametrene må ses i sammenheng, ettersom innsats rettet mot ett av delmålene også vil kunne bidra til måloppnåelse på de andre delmålene.

Språkrådet skal bruke ressursene effektivt, jf. vedlegg 2 om krav til del III i årsrapport.

2.3. Viktige prioriteringer for 2023

Likestilling og deltakelse

Regjeringen har som mål å redusere forskjellene i samfunnet og å gi alle like muligheter for deltakelse. Regjeringen vil bygge videre på og styrke fellesskapsløsningene i det norske samfunnet.

Virksomhetene under Kultur- og likestillingsdepartementet skal delta aktivt i et langsiktig og strategisk arbeid for å fremme likestilling og senke tersklene for deltakelse. Virksomhetene skal innarbeide tiltak på sitt område med mål om å gi et bredere tilbud og et større mangfold av brukere, deltakere og utøvere.

Tiltakene vil bli fulgt opp i styringsdialogen med departementet i 2023.

3. Styring og kontroll i virksomheten

3.1. Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2023

Antall lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg, og antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst én lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Virksomheten skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antallet lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at virksomheten arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i arbeidslivsrelevansmeldingen.

Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. Språkrådet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Virksomhetene skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig

Språkrådet skal vurdere sine muligheter for økt bruk av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitisk gevinst. Dette vil være særlig aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med anledning til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap, der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes særskilt. Eksempler på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Språkrådets ledelse har ansvar for å legge rammene for hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i virksomheten etter drøfting med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Språkrådet skal rapportere på oppfølging av fellesføringene under punkt 3.1. Se vedlegg 2, Del IV *Styring og kontroll i virksomheten* for nærmere veiledning om rapporteringen.

3.2. Andre krav

Aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven

Språkrådet skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering, se likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24, 26 og 26 a. Språkrådet skal være i forkant når det gjelder å identifisere likestillings-utfordringene i virksomheten og iverksette korrigerende tiltak. I 2023 skal Språkrådet ha et særlig blick på kravet til likelønn og iverksette nødvendige tiltak for å rette opp eventuelle skjevheter.

Språkrådet må redegjøre for hvordan man arbeider for å operasjonalisere virksomhetens likestillingspolitikk til handling og hvordan virksomheten følger opp aktivitetspliktens fire trinn.

Offentlige myndigheter, i rollen som myndighetsutøvere og tjenesteytere, må jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestillingssituasjonen på eget forvaltningsområde. Dette betyr at Språkrådet må skaffe kunnskap om likestillingssituasjonen på alle diskrimineringsgrunnlag. Videre må virksomheten redegjøre for hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling i myndighetsutøvelsen, plan- og strategiarbeidet, budsjetteringen og tjenesteytelsen. Det vises til veiledningssiden til Bufdir.

Språklov

Formålet med språkloven som trådte i kraft 1. januar 2022, er å styrke norsk språk slik at det blir sikret som et samfunnsbærende språk som skal kunne brukes på alle samfunnsområder og i alle deler av samfunnslivet i Norge. Loven skal også sikre vern og status for de øvrige språkene staten har ansvar for.

Loven skal sikre at offentlige organer tar ansvar for å bruke, utvikle og styrke både bokmål og nynorsk. Bruk av nynorsk er et sentralt punkt i regelverket. Sentrale statsorganer skal veksle mellom bokmål og nynorsk i allment tilgjengelig materiale, slik at ingen av skriftspråkene er representert med mindre enn 25 pst.

Departementet ber om at Språkrådet starter opp et arbeid med å forankre språkarbeidet systematisk i virksomheten for å sikre at virksomheten ivaretar sine plikter etter språkloven. Råd og veiledning fins på spraklov.no.

Arkiv

Riksrevisjonen har gjennom undersøkelser avdekket at det fortsatt er svakheter ved forvaltningens arkivering og journalføring. Virksomheter under Kultur- og likestillingsdepartementet har også potensial for ytterligere forbedring på dette området. En økt innsats på dette området har stor betydning for åpenhet og offentlig debatt, medbestemmelse, tillit til offentlig forvaltning og demokratisk kontroll.

Kultur- og likestillingsdepartementet forventer derfor at de underliggende statlige virksomhetene forsterker innsatsen for å arkivere, journalføre og sikre dokumentoffentlighet.

Relevante kompetansetiltak er utarbeidet av Arkivverket og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, og er tilgjengelig på Læringsplattformen og Arkivverkets hjemmesider. Det er i tillegg utarbeidet ulike veiledere og guider for håndtering av innsynskrav.

4. Rapportering

4.1. Regnskapsrapport per 31. august 2023

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2023, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Departementet vil senere sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

4.2. Årsrapport for 2023

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2023 utarbeides som eget dokument og sendes til Kultur- og likestillingsdepartementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 15. mars 2024.

For nærmere omtale av kravene til årsrapporten vises det til vedlegg 2.

5. Budsjettdeling og fullmakter

Kultur- og likestillingsdepartementet stiller følgende budsjetttrammer til disposisjon for Språkrådet i 2023:

5.1. Utgifter

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2023, må dekkes innenfor den tildelte budsjetttrammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2023.

Kap. 326, post 01: kr 46 360 000

Rammen under post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret 2022.

For budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgifter og pensjonsutgifter viser vi til Finansdepartementets rundskriv [R-116 og R-118](#).

I 2023 innføres det et nytt trinn for arbeidsgiveravgiften på 5 pst. for lønn over 750 000 kroner, jf. Prop. 1 LS (2022-2023) pkt. 5.1.4. Budsjettmessig kompensasjon ved dette vil departementet komme tilbake til i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2023.

Kap. 326, post 73: kr 35 365 000

Kap. 326, post 75: kr 5 330 000

Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene under post 73 og 75

Forvaltningen av tilskudd under kap. 326, post 73 er delegert fra departementet til Språkrådet. Dette omfatter mottak og vurdering av budsjettsøknader og årsrapporter, utbetaling av tilskudd, samt oppfølging og kontroll. Språkrådet skal levere en vurdering av budsjettsøknader for 2024 og årsrapporter for 2022 til Kultur- og likestillingsdepartementet innen 1. april 2023.

Språkrådet forvalter tilskuddsordningen for innsamling og registrering av stedsnavn under kap. 73 i tråd med oppdragsbrev fra departementet 14. mars 2014. Språkrådet må utarbeide interne retningslinjer for hvordan ordningen skal forvaltes, hvordan søknader behandles og hvordan vedtak om tildeling gjøres. Retningslinjene skal være i tråd med regler fastsatt i Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. kap. 6. Det vises også til Kultur- og likestillingsdepartementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Språkrådet.

Det er bevilget kr 5 330 000 til revisjon av *Bokmålsordboka* og *Nynorskordboka* i 2023. Språkrådet har ansvar for å utbetale midlene til Universitetet i Bergen etter justert framdriftsplan fra våren 2022, samt oppfølging og kontroll med bruken av tilskuddsmidlene samt framdrift i prosjektet.

Språkrådets utgifter til revisjonsprosjektet budsjetteres under tildelingen på post 01.

Revisjonsprosjektet skal omtales i Språkrådets årsrapport for 2023.

I de tilfeller hvor budsjett disponeringsfullmakten er delegert til virksomheten og Språkrådet skal sende tilskuddsbrev og utbetale tilskudd, skal det presiseres vilkår, krav til rapportering og eventuelle kontrolltiltak ved utbetalingen av tilskudd. Stortingets endelige fordeling av bevilgningen på kap. 326, post 73 framgår av vedlegg 4. Vedlegget inneholder også forutsetninger for tilskudd som skal meddeles i tilskuddsbrevene. Vi viser også til vedlegg 5 og 6. Her fyller Språkrådet inn sitt eget navn og sender retningslinjene med som vedlegg til tilskuddsbrevet.

5.2. Inntekter

Kap. 3326, post 01: kr 67 000

Dersom inntektene under inntektspostene som er omtalt ovenfor blir mindre enn budsjettet, innebærer dette at rammen under de aktuelle utgiftspostene må reduseres tilsvarende mindreinntekten.

5.3. Budsjettfullmakter

Merinntektsfullmakt, jf. romertallsvedtak II i Prop. 1 S (2022-2023) side 236

For 2023 gjelder følgende merinntektsfullmakter for Språkrådet:

Virksomheten kan overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter, jf. [Prop. 1 S \(2022-2023\)](#):

	overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
	kap. 326 post 01	kap. 3326 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter som det er nødvendig å søke om å benytte

Språkrådet må søke Kultur- og likestillingsdepartementet om samtykke til å benytte seg av følgende budsjettfullmakter i hvert enkelt tilfelle:

- Overføring av ubrukt bevilgning fra et år til neste, jf. Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd.
- Overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.6.
- Omdisponering fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.5.

Det vises for øvrig til departementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring for utdypende omtale av fullmakter på økonomi- og personalområdet.

6. Budsjettsøknaden for 2025

Kultur- og likestillingsdepartementet vil komme tilbake med en nærmere bestilling vedrørende fristen 1. desember 2023.

Med hilsen

Steinar Lien (e.f.)
ekspedisjonssjef

Elisabeth Stavem
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Hovedmål jf. Prop. 1. S (2022-2023): Språkrådet skal gjennom målrettede aktiviteter fremme norsk språks status og bruk på utsatte samfunnsområder.

	Delmål	Styringsparametere	Ambisjon
1	Norsk skal være et fullverdig språk og skal brukes på alle samfunnsområder	<p>Språkrådet skal arbeide for:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Gode og funksjonelle rettskrivningsnormer for bokmål og nynorsk og å gjøre skriftnormalene kjente i befolkningen. 2) Tilgjengelige nettløsninger for sentrale regler og råd om god norsk. 3) Gode og autoritative ordbøker og grammatikker over norsk språk. 4) Godt norsk fagspråk og norsk fagterminologi som er tilgjengeliggjort for brukerne. 5) Styrking av norsk på alle områder i samfunnet, med særlig vekt på nynorsk. 6) Å gi råd og veiledning i et omfang og til en kvalitet som står i forhold til sakens vesentlighet og hensynet til effektiv ressursbruk i virksomheten. 	<p>Norsk fagspråk blir systematisk ivaretatt og videreutviklet.</p> <p>Terminologi er gjort tilgjengelig ved Termportalen ved UiB og kjennskapen til portalen er økt.</p> <p>Det er økt tilgang til terminologi på bokmål og nynorsk i termbaser.</p> <p>De viktigste skrivereglene for bokmål og nynorsk blir formidlet i ulike kanaler.</p> <p>Nye rettskrivningsvedtak for bokmål og nynorsk er forankret i normeringsretningslinjene og i allmenn høring.</p>
2	Innbyggerne i Norge skal ha mulighet til å møte og bruke eget/egne språk, enten det er nynorsk, bokmål, samiske språk, norsk tegnspråk, kvensk, romani eller romanes,	<p>Språkrådet skal arbeide strategisk for:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) God opplæring i og på bokmål og nynorsk, norsk tegnspråk og samisk og de nasjonale 	<p>Det er satt i gang et helhetlig arbeid for å styrke gjennomføringen av språkpolitikken i kunnskapssektoren, for alle språkene som omfattes av språkloven.</p>

Vedlegg 3 – tildelingsbrev 2023 – Språkrådet

	<p>til det beste for den enkelte og samfunnet</p>	<p>minoritetsspråkene gjennom hele utdanningsløpet.</p> <p>2) Tilgang til gode språkmiljø der den enkelte kan bruke og utvikle språket sitt.</p> <p>3) God kunnskap i samfunnet om språklig mangfold og om de språkene som er omfattet av språkloven.</p>	<p>Utbyggingen av språkteknologiske grunnlagsressurser for norsk skjer i henhold til språkpolitiske prioriteringer.</p> <p>Relevante aktører har fått større kunnskap om den språklige kvaliteten på språkteknologiske verktøy og produkter i Norge, er styrket.</p> <p>Dokumentasjonen av nasjonale minoritetsspråk og norsk tegnspråk er styrket.</p>
<p>3</p>	<p>Språkpolitikken følges opp som sektorovergripende politikkområde</p>	<p>Språkrådet skal arbeide for :</p> <p>1) At statsorganene følger språkloven og stedsnavnloven.</p> <p>2) Alle offentlige sektorer har god kjennskap til og følger opp både spesifikt og tverrgående ansvar for språkpolitikken.</p> <p>3) At statsorgan får tydelig tilbakemelding om krav til veksling mellom bokmål og nynorsk og gode verktøy for oppfølging av språkvekslingen.</p> <p>4) At alle sektorområder er kjent med prinsippene for deling og bruk av språkdata gjennom språkbanken.</p>	<p>Det er etablert samarbeid med statsorgan og virksomheter som er sentrale for implementeringen av den norske språkpolitikken.</p> <p>Relevante sektorer tar ansvar for å prioritere utvikling av norsk fagspråk og terminologi.</p> <p>Alle virksomheter i staten skal være kjente med språkloven og de konsekvensene den har for deres arbeid.</p> <p>Det offentlige deler språkdata og tilgjengeliggjøring data for gjenbruk.</p> <p>Det er etablert kontakt med ordbokforlaga, skoleeierne og utdanningsmyndighetene om godkjenning av skriveprogram, ordbøker og ordlister til bruk i skolen.</p> <p>Det er etablert kontakt med de store teknologiselskapene om tilgjengelige og korrekte språkressurser for bokmål og nynorsk, og for bruken av andre språk Norge har ansvar for etter språkloven.</p>

Vedlegg 3 – tildelingsbrev 2023 – Språkrådet

4	Det skal være god systematikk i forvaltning og tilsyn med lovverket på språkfeltet	<ol style="list-style-type: none">1) Språkrådet skal gi råd og veiledning om oppfølging av språkloven og stedsnavnloven.2) Språkrådet utvikler tilsynsvirksomheten.3) Språkrådet bidrar til kunnskapsinnhenting og analyse om språksituasjonen og oppfølging av språkpolitikken.4) Språkrådet utvikler kunnskapsgrunlaget og kompetansen i virksomheten.5) Språkrådets har rutiner for forvaltning av enkelttilskudd og tilskuddsordninger som er i samsvar med bestemmelsene i Økonomiregelverket.	<p>Det er tilgang til brukervennlig rådgivnings- og veiledningsmateriale for virksomheter som har oppgaver etter språkloven eller stedsnavnloven.</p> <p>Det finnes et godt kunnskapsgrunnlag for hvilke språkteknologiske ressurser som bør utvikles for norsk.</p> <p>Språkrådet henter inn kunnskap om god tilsynspraksis og utvikler et lærende tilsyn i tråd med tillitsreformen i offentlig sektor.</p> <p>Samarbeid og saksbehandling på stedsnavnfeltet er styrket, og tilgangen til relevante fagressurser er bedret.</p> <p>Språkrådet har styrket forvaltningskompetanse.</p>
---	--	---	--

Stortingets fordeling av bevilgningen på kap. 326, post 73 for 2023

Tiltak	Saldert budsjett 2023 (i 1000)
Det Norske Akademi for Språk og Litteratur	140
Kainun institutti - Kvensk institutt	7 885
Landssamanslutninga av nynorskcommunar	2 995
Noregs Døveforbund	2 785
Noregs Mållag	6 375
Nynorsk avissenter	3 410
Nynorsk Pressekontor, Stiftinga	7 075
Riksmålsforbundet	1 775
Ruijan Kaiku - kvensk avis	1 360
Tilskuddsordning for innsamling av stedsnavn	1 465
Årets nynorskcommune	100
SUM	35 365

Følgende forutsetninger legges inn i tilskuddsbrevene

- **Likestilling og deltakelse**

Regjeringen har som mål å redusere forskjellene i samfunnet og å gi alle like muligheter for deltakelse. Regjeringen vil bygge videre på og styrke fellesskapsløsningene i det norske samfunnet.

Mottakere av statlige tilskudd fra [**virksomheten**] oppfordres til å delta i et langsiktig og strategisk arbeid for å fremme likestilling og senke tersklene for deltakelse og holde brukerbetalingen nede.

[**Virksomheten**] er opptatt av at institusjonene har god kunnskap om sitt publikum og arbeider målrettet for å nå nye brukergrupper, bl.a. ved å gjennomføre brukerundersøkelser. Det skal i årsrapporten gis en redegjørelse for hvilke mål **tilskuddsmottaker** har for sitt publikumsarbeid og hvordan dette følges opp.

Likestillings- og diskrimineringsloven forplikter arbeidsgivere, offentlige myndigheter og arbeidslivets organisasjoner til å arbeide aktivt, målrettet og planmessig med å fremme likestilling og hindre diskriminering, se likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24-26.

[**Virksomheten**] ønsker at det særlig rettes oppmerksomhet på å fremme likestilling mellom kjønnene, herunder å sikre like lønnsforhold og lik representasjon i styre og ledelse.

- **Gode arbeidsforhold og ivaretagelse av opphavsrett**

De etablerte, offentlig finansierte institusjonene har som arbeids- og oppdragsgivere et særlig ansvar for å sikre et trygt og inkluderende arbeidsliv, og at det betales et rimelig vederlag til oppdragstakere.

- **Egeninntekter**

[Virksomheten] forutsetter at tilskuddsmottakeren utnytter sitt egeninntekspotensial og arbeider for å utvikle andre inntektskilder enn det offentlige tilskuddet.

- **Ledsagerbevis** (der det er aktuelt)

Det er en forutsetning for det tildelte tilskuddet at alle som har ledsagerbevis for funksjonshemmede, og som kjøper billett til ordinær pris til et arrangement, får gratis billett for sin ledsager. Det kan eventuelt tilbys rabattordninger som gjør at billettprisene for den funksjonshemmede og ledsager samlet ikke overstiger prisen for en ordinær billett.

Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd i 2023

1. GENERELT

"Virksomhetens navn" vil presisere overfor tilskuddsmottakeren at de ulike lover og forskrifter som gjelder for den enkelte selskapsform, må følges. Virksomheten skal målrette virksomheten og utvikle styringssystemer som sikrer høy kvalitet og god ressursutnyttelse. Vi viser for øvrig til [lov om offentlige anskaffelser](#) (anskaffelsesloven) og [lov om likestilling og forbud mot diskriminering](#) (likestillings- og diskrimineringsloven) med forskrifter.

Det forutsettes at mottakere av tilskudd fra "Virksomhetens navn" har systemer for å ivareta sikkerhet og beredskap, og følger de til enhver tid gjeldende regler og retningslinjer.

2. STYRETS, LEDELSENS OG REVISORS ANSVAR

Styret plikter å påse at institusjonen til enhver tid forvaltes i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Har institusjonen en administrerende direktør eller daglig leder, skal denne forestå den daglige ledelse i samsvar med gjeldende lover og forskrifter og etter retningslinjer og pålegg fra styret. Styret har særlig plikt til å påse at institusjonen har god kontroll med bokføring og formuesforvaltning. Denne interne kontrollen kan ikke erstattes med revisjon som utføres av ekstern revisor.

"Virksomhetens navn" presiserer nødvendigheten av at institusjonen har løpende oversikt over institusjonens økonomiske situasjon, slik at forholdet mellom budsjetterte og faktiske utgifter og inntekter til enhver tid er under kontroll.

Styret/ledelsen har i tillegg en særskilt plikt til å påse at virksomheten drives i samsvar med forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet og i pkt. 3 nedenfor.

Styret/ledelsen plikter å varsle "Virksomhetens navn" umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til arbeidsbudsjettet eller de forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet.

3. FORUTSETNINGER FOR TILSKUDD

For å motta statlig tilskudd forutsettes det at institusjonen har kontinuerlig drift i samsvar med mål/formålene med virksomheten. Det er videre en forutsetning at institusjonen bruker ressursene effektivt og følger de lover og regler som gjelder for arbeidslivet.

Institusjonen vil ikke få ytterligere tilskudd i 2023 til dekning av eventuelle utgifter til driftskreditt eller til dekning av økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året eller merutgifter som følge av lønnsoppgjør.

Det gis ikke statlig støtte til gjeldssanering. Et eventuelt årsunderskudd må dekkes gjennom overføringer fra fri egenkapital eller over driftsbudsjettet i påfølgende budsjettår. I særskilte tilfeller kan det gis anledning til å dekke inn underskudd over

en lengre tidsperiode enn ett år. "Virksomhetens navn" vil i slike tilfeller skjerpe kravene til institusjonens økonomistyring og kontroll.

Utover eventuell kortsiktig driftskreditt kan institusjonen ikke oppta lån uten å legge dette fram for "Virksomhetens navn". Eventuelt opptak av lån må godkjennes av institusjonens styre før saken legges fram for departementet.

Driftstilskuddet skal som hovedregel benyttes til formålet i samme året som tilskuddet er tildelt. Tilskuddet skal plasseres på institusjonens bankkonto med ordinær bankrente. Det er ikke anledning til å plassere hele eller deler eller tilskuddet i fond eller andre finansielle instrumenter som gir større avkastning av midlene over tid. En plassering av likvide tilskuddsmidler i fond m.m. istedenfor den ordinære bankkontoen er i strid med gjeldende regelverk og forutsetningen i tilskuddsbrevet. Dersom tilskuddet benyttes til plassering i fond m.m. vil dette kunne få konsekvenser for framtidige tilskudd, jf. pkt. 8 nedenfor i retningslinjene

4. PLAN FOR DISPONERING AV UTGIFTER OG INNTEKTER

Som grunnlag for institusjonens løpende kontroll med den økonomiske utviklingen, skal institusjonen utarbeide et arbeidsbudsjett så snart som mulig.

Arbeidsbudsjettet må inneholde samtlige utgifter og inntekter som forventes i løpet av året samt tilstrekkelig avsetning av midler til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger. "Virksomhetens navn" vil spesielt understreke behovet for en realistisk budsjettering av egeninntekter.

5. KRAV TIL REGNSKAP OG REGNSKAPSAVLEGGELSE

Tilskuddsmottaker skal oversende regnskap til "Virksomhetens navn" så snart som mulig og senest innen den fristen som er fastsatt i tilskuddsbrevet.

"Virksomhetens navn" stiller følgende krav til regnskapet for tilskuddet:

1. Alle offentlige tilskudd skal spesifiseres i regnskapet med beløp og tilskuddsyterens navn. Dette gjelder også fylkeskommunale og kommunale tilskudd.
2. Dersom det er vesentlige avvik mellom arbeidsbudsjettet og regnskapet skal avviket kommenteres.
3. Regnskapet må underskrives av virksomhetens styre eller ledelse.
4. Når tilskuddet er 400 000 kroner eller høyere skal regnskapet revideres av statsautorisert eller registrert revisor. Unntatt fra dette kravet er institusjoner som benytter kommunerevisjon eller annet offentlig revisjonsorgan. Undertegnet revisjonsberetning legges ved regnskapet.
5. Når tilskuddet er under 400 000 kroner kreves det ikke at regnskapet er bekreftet av revisor.
6. Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i bokføringsloven.

6. PROTOKOLL FRA GENERALFORSAMLING

Tilskuddsmottakere som er aksjeselskap hvor staten eier aksjer, skal sende underskrevet protokoll fra generalforsamlingen til Kultur- og likestillingsdepartementet innen én uke etter at generalforsamlingen er avholdt.

7. "Virksomhetens navn" KONTROLLADGANG

"Virksomhetens navn" viser til det generelle pålegget Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til *offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll*, jf. § 10 2. ledd i [Stortingets bevilgningsreglement](#). Bestemmelsen lyder:

"Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene."

8. TILBAKEBETALING AV TILSKUDD

Statstilskuddet gis til de formål og under de forutsetninger som er angitt i tilskuddsbrevet. Eventuelt ubenyttet tilskudd kan benyttes i senere budsjettermin.

Dersom tilskuddsmottaker akkumulerer overskudd over flere år som følge av lavere aktivitetsnivå enn det som er forutsatt ved tildelingen av tilskudd, vil departementet vurdere å redusere størrelsen på framtidige tilskudd.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er nyttet i samsvar med forutsetningene i tilskuddsbrevet, kan "Virksomhetens navn" kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfeller være brudd på bestemmelsene i straffelovens §§ 371–372.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:

"Virksomhetens navn", adresse og bankkontonummer.

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer i statsbudsjettet tilskuddet gjelder. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må også sendes til "Virksomhetens navn" postmottaksadresse.

9. PRAKTISERING AV RETNINGSLINJENE

"Virksomhetens navn" forutsetter at institusjonens revisor blir gjort kjent med disse retningslinjene.

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, ta kontakt med "Virksomhetens navn".

Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-, investerings- eller engangstilskudd i 2023

1. KRAV TIL AVLEGGELSE AV RAPPORT OG REGNSKAP

1.1 Generelt

Tilskuddsmottakeren plikter å varsle "[Virksomhetens navn](#)" umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til de premisser som ligger til grunn for tilskuddet.

Tilskuddsmottaker skal så snart som mulig, og senest 3 måneder etter at tiltaket/prosjektet er avsluttet eller tilskuddet er disponert, eventuelt innen den frist som er fastsatt i tilskuddsbrevet, oversende rapport til "[Virksomhetens navn](#)" om disponeringen av tilskuddet eller at tiltaket/prosjektet er gjennomført.

Når tilskuddet er *400 000 kroner eller høyere*, skal det sammen med rapporten sendes inn revisorkontrollert regnskap for tiltaket/prosjektet/disponeringen av tilskuddet. Regnskapet skal være undertegnet av tilskuddsmottaker og være kontrollert av statsautorisert eller registrert revisor, eventuelt av kommunerevisjon eller annet offentlig revisjonsorgan.

Når tilskuddet er *under 400 000 kroner*, skal det sammen med rapporten sendes inn regnskapsoversikt for tiltaket/prosjektet/disponeringen av tilskuddet, undertegnet av tilskuddsmottaker. Det kreves *ikke* at regnskapsoversikten er bekreftet av revisor.

Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i regnskapsloven.

1.2 Tilskudd med avregning (tilskudd der tilskuddets størrelse fastsettes som del av et budsjett eller regnskap)

For tilskudd som gis i form av hel eller delvis dekning av *budsjetterte* utgifter skal det sendes inn regnskap så snart som mulig, og senest tre måneder etter at tiltaket/prosjektet er avsluttet. Regnskap for tilskudd *over 200 000 kroner* skal ha attestasjon fra statsautorisert eller registrert revisor der det skal framgå om de faktiske utgiftene svarer til de budsjetterte utgiftene.

For tilskudd som gis i form av hel eller delvis dekning av *regnskapsførte* utgifter skal det sendes inn regnskap. Regnskap for tilskudd *over 200 000 kroner* skal ha attestasjon fra statsautorisert eller registrert revisor.

For øvrig gjelder bestemmelsene i avsnitt 1 og 5 under pkt. 1.1 ovenfor.

2. "Virksomhetens navn" KONTROLLADGANG

"Virksomhetens navn" viser til det generelle pålegget Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til *offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll*, jf. § 10 2. ledd i [Stortingets bevilgningsreglement](#). Bestemmelsen lyder:

"Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene."

3. TILBAKEBETALING AV TILSKUDD

Blir tilskuddet eller deler av tilskuddet ikke benyttet til det gitte formål, kan de overskytende midlene bli krevd tilbakebetalt. Tilskuddsmottaker plikter å gjøre "Virksomhetens navn" oppmerksom på slike forhold så snart som mulig og senest innen 1. november det året tilskuddet er mottatt.

Tilskudd som skal avregnes etterskuddsvis, jf. pkt. 1.2 ovenfor, blir beregnet med en fastsatt prosentsats av budsjetterte/regnskapsførte utgifter. Dersom de faktiske utgiftene har vært lavere enn budsjettert, vil de overskytende midlene bli krevd tilbakebetalt.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er blitt benyttet til det gitte formålet, kan "Virksomhetens navn" kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfeller rammes av bestemmelsene i straffelovens §§ 371–372.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:

"Virksomhetens navn" , adresse og bankkontonummer.

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer midlene skal godskrives. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må sendes til [Virksomhetens](#) postmottaksadresse

4. PRAKTISERING AV RETNINGSLINJENE

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, ta kontakt med "Virksomhetens navn" .